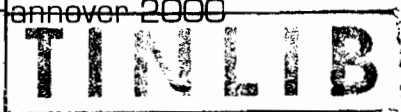

Kniha Jiřího Jonáše je aktuální, přehledná a rozhodně bude přínosem pro toho, kdo se rozhodne rozšířit si své poznatky z oblasti světové ekonomiky. Publikaci lze doporučit studentům, ale i pedagogům, obzvláště pokud je předmětem jejich zájmu světová ekonomika a problematika evropské měnové integrace. Věřím, že nás Jiří Jonáš i v budoucnu zaujme obdobně kvalitními texty svých publikací.

Radomír Kaňa

Jaroslav Halada – Milan Hlavačka:
Světové výstavy. Od Londýna 1851 po Hannover 2000
Praha, Libri 2000, 279 s.

Nakladatelství Libri přišlo na knižní trh s nápadem, jehož aktualnost i načasování se dá pouze pochválit. V době, kdy média téměř denně informují o průběhu, zajímavostech i nesplněných očekáváních světové výstavy Expo 2000 v Hannoveru, je na pultech kniha o světových výstavách. V českých podmínkách první svého druhu, která ovšem bezesporu tento přívlastek „první“ zaslouží i po stránce odborné.

Publikace nás provádí historií světových výstav od roku 1851, kdy se v londýnském Hyde Parku konala vůbec poprvé, až po tu poslední v r. 2000. Není to ovšem procházka jen povrchní, čtenář pozná zvládnuté řemeslo zkušených historiků. Celková koncepce není roztržštěná a rozkouskovaná jednotlivými detaily výstav, o kterých je zde řeč, ale je provázaná přiblížením doby, ve které se konaly, situací na mezinárodní scéně i v zemi, kde se výstava konala. Současně si může čtenář udělat představu o tom, co se dělo u nás. Stranou nezůstalo ani téma průmyslových výstav druhé poloviny 18. století, které tvořily jakýsi předstupěň vzniku tradice světového výstavnictví. Autoři se pokusili také o hodnocení výstav z pohledu 19. a 20. století – např. Za nejméně úspěšnější výstavu 19. století označili čtvrtou pařížskou výstavu v roce 1889, která se stala „slavností inženýrského stavitelství“. Za všechny stavby jmenujme Eiffelovu věž, Palác krásných umění nebo Palác svobodných umění.

20. století přineslo v organizování světových výstav řadu nových momentů. Ještě více se prohloubil vnitřní vztah světových výstav s rychle postupující industrializací společnosti. Výstavy již nebyly jenom „vystavováním“, ale staly se zdrojem poučení a nových myšlenek, ale také zábavy. Příkladů najdeme v publikaci bezpočet a také pro charakteristiku 20. století má čtenář k dispozici nejprve fundovaný přehledný text.

Pro přiblížení výstav autoři vybrali pro 19. i 20. století po deseti světových výstavách (Londýn 1851, Paříž 1855, Londýn 1862, Paříž 1867, Vídeň 1873, Filadelfie 1876, Paříž 1878, Paříž 1889, Chicago 1893, Paříž 1900, Saint Louis 1904, Barcelona 1929-1930, Chicago 1933-1934, Paříž 1937, New York 1939-1940, Brusel 1958, Montreal 1967, Ósaka 1970, Sevilla 1992 a Hannover 2000). Zajímavé čtení přináší svědectví o zrození vynálezů, často také pobaví řadou

kuriozit. Málokdo např. ví, že na londýnské výstavě r. 1851 byla poprvé světu představena nová civilizační vymoženost: veřejné záchodky, oficiálně nazvané „veřejné čekárny“. Nebo, že v Paříži r. 1889 se kromě Eiffelovky mohli návštěvníci poprvé povořit na pohyblivých chodnicích. Kromě převratných vynálezů chtěly výstavy něčím i upoutat – jako ta pařížská z r. 1900, kde jistý pan Janer vystavoval mraveniště a další velkou atrakcí byl „kabinet iluzí“, což byl pradědeček dnešních simulátorů.

Je sympatické, že autoři publikace si všimají i předvedení našich úspěchů na světových výstavách. Zajímavá je i tabulková část práce. Jsou zde uvedeny úplné přehledy světových výstav, také méně známé výstavy neoznačované přívlastkem „světové“, speciálně rakouské výstavy v 19. století. Pro 20. století je uveden kromě podobně koncipovaného výčtu i seznam světových výstav, které se z nejrůznějších důvodů (světové války nebo finanční těžkosti) nekonaly. Jmenný rejstřík není pouhým výčtem jmen s uvedením stránky, ale přibližuje životní data uvedených osobností a jejich profesní zařazení. Zájemce o hlubší studium jednotlivých světových výstav zde nalezne i základní bibliografické a internetové údaje.

Facit: publikaci autorů Halady a Hlavačky je těžké něco vytknout. Je psaná s vědomím, že ji budou číst lidé různých profesí, s vědomím souvislostí a prohloubením představ o době a událostech. Čtenář a jeho zvědavost dostanou dokonce informace o kursech hlavních světových měn a jejich srovnání od r. 1878 do r. 1989 – čísla o ztrátách i ziscích tak dostanou zcela konkrétní představu. Příprava, průběh a architektura těchto gigantických podniků v knize dostala další rozměr – pasáže týkající se všedního dne na výstavě. Čtivý a poutavý text je doplněn dobovou obrazovou dokumentací i citlivou grafickou úpravou, kolorit doby je doplněn ambicemi pořadatelských zemí i popisem proměn hostitelských měst. Bylo by škoda se blíže s touto publikací o světových výstavách neseznámit. A mimoděk srovnat s tou poslední, v Hannoveru.

Jana Geršlová

Jiří Voříšek: Strategické řízení informačního systému a systémová integrace

Praha, Management Press, 1999, 1. vydání (dotisk), 323 s.

Recenzovaná publikace v deseti kapitolách přináší zajímavé informace o strategickém řízení informačního systému organizace. Svěžím stylem napsaná publikace významného odborníka na informatiku a pedagoga Vysoké školy ekonomické tak vhodným způsobem navazuje na knihu Vodáčka a Rosického „Informační management“. Vlastní text publikace je rozdělen do tří základních oddílů. První část charakterizuje úlohu a význam informačních systémů a informačních technologií v současném ekonomickém prostředí, analyzuje současné trendy, příležitosti a rizika počítačových aplikací. Druhá část publikace